

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 167/2018-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vrbom, Námestie slobody 2, Humenné, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 69/2017 z 23. novembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 69/2017 z 23. novembra 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 21/2016 z 5. apríla 2017 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) bol ako obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a ods. 3 Trestného zákona a odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere troch rokov nepodmienečne. Zároveň mu bola rozsudkom okresného súdu uložená povinnosť zaplatiť poškodeným škodu vo výške 38 000 € a so zvyškom nároku ich okresný súd odkázal na civilný proces. Na základe odvolania sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 2 To 41/2017 z 2. augusta 2017 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že zrušil rozsudok okresného súdu a uznal sťažovateľa ako obžalovaného vinným zo zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a ods. 3 Trestného zákona a odsúdil ho na trest odňatia slobody vo výmere troch rokov s podmieneným odkladom na tri roky. Zároveň mu krajský súd uložil povinnosť zaplatiť poškodeným škodu v celkovej výške 18 000 € a so zvyškom nároku ich odkázal na civilný proces. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu odmietnuté.

3. Sťažovateľ v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označených základných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, zruší napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a vráti mu vec na ďalšie konanie. Okrem toho sa domáha aj náhrady trov konania.

4. Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd porušil jeho označené práva najmä reštriktívnym výkladom podmienok prípustnosti a dôvodnosti jeho dovolania, ako aj nedostatočným odôvodnením jeho rozhodnutia tým, že *„zaujal alibistický postoj k dovolaniu sťažovateľa, pretože ho odmietol s odôvodnením, že jeho dovolacie dôvody sa netýkali právneho posúdenia, ale skutkových zistení. Bez skutkových zistení nie je možné prijať a ustáliť právne posúdenie skutku. Preto sťažovateľ má za to, že súd sa mal zaoberať dovolacími dôvodmi, tieto vyhodnotiť a na ich podklade rozhodnúť a nie odmietnuť*

dovolanie. Odôvodnenie odmietnutia dovolania je zo strany súdu možné aplikovať na každý jeden prípad, kedy sa dotknutá osoba obráti s týmto mimoriadnym opravným prostriedkom na Najvyšší súd SR bez toho, aby sa daným dovolaním zaoberal. Na základe uvedeného považuje sťažovateľ napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu SR za zjavne neodôvodnené a arbitrárne a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neakceptovateľné. Najvyšší súd SR svojim rozhodnutím de facto odmietol právo sťažovateľa na právnu ochranu.“.

5. Sťažovateľ zastáva názor, že v napadnutom uznesení najvyššieho súdu „*absentuje akékoľvek odôvodnenie týkajúce sa najpodstatnejšej skutočnosti v sťažovateľovej veci a to, či obvinený sa svojim konaním mohol dopustiť trestného činu sprenevery, či sú splnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery a aká by mala byť údajná výška škody spôsobená trestným činom.*“.

6. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu (rovnako tak rozsudok krajského súdu ani rozsudok okresného súdu) však k sťažnosti nebolo priložené. Aj napriek tomu, že v sťažnosti na strane 3 a 4 sťažovateľ uvádza, že súčasťou podania je „*Dôkaz: 1. Rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn.: 1T/21/2016 zo dňa 05.04.2017 2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn.: 2To/41/2017 zo dňa 02.08.2017 3. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn.: 5Tdo/69/2017 zo dňa 23.11. 2017*“, tieto prílohy absentujú.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

10. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelja) alebo jeho (ich) zástupca.

11. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

12. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh (sťažnosť) okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie:

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

13. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k sťažnosti pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

III.

14. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

15. Jedným z dôvodov, pre ktoré môže ústavný súd návrh na začatie konania pri jeho predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, je nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

16. Sťažovateľ predložil ústavnému súdu sťažnosť prostredníctvom kvalifikovaného právneho zástupcu, ktorý mu predmetnú sťažnosť koncipoval, túto podpísal a opatril svojou pečiatkou. Napriek tomu sťažnosť sťažovateľa neobsahuje náležitosti sťažnosti, ktoré zákon o ústavnom súde vyžaduje. K sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 2. februára 2018, nebolo pripojené napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu a toto rozhodnutie ani do dňa rozhodovania ústavného súdu nebolo doplnené (zákonná náležitosť vyžadovaná § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

17. V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, podľa ktorej ústavný súd nie je povinný odstraňovať nedostatky zákonom predpísaných náležitostí z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 77/08, IV. ÚS 159/2010).

18. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 252/09, IV. ÚS 159/2010, II. ÚS 522/2014). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nespĺňa požiadavky kvalifikovanej sťažnosti, ktoré by zodpovedali požiadavkám obsiahnutým v § 20 ods. 2 a § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol už pri predbežnom prerokovaní pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2018